



Pello Zubiria Kamino

◆ ARGIAKO KAZETARIA

Beltzeniako izpiritua

ZENBAT SENTIMENDU pilatu ziren otsailaren 8an Hendaiaiko Beltzenian. Espainiako zerbitzu sekretuek Frantziako en elkarlanean (GAL) hildako Bixente Perurena *Peru* eta Angel Gurmino *Steinez* oroitzeko bildutakoek osatu zezaketen ETAk bukatutzat eman duen gudu aroaren mosaiko arimaduna. 1984an irabazgarri zirudien aha-leginaren ilusioak biziturik, hiru hamarkadako bide traketsa ahal bezala zeharkatu eta elkarrekin noizbait bizi izandakoa ahaztu nahi ez duen jendea, izan burusoildu eta zimurtuak, edo 2014ko aldaketaraino iristeko bidean eroriak eta gertatuak baztertzeko barren minberaegiak dituzten gazteagoak. “Hemen bildu gara *Peru* eta *Steinen* senideak, lagunak, burkideak...” aipatu zuen aurkezleak. Kantatu zuten gazteek, 1984an *Peru* eta *Steinen* despedidan kantatu zutenak entzule zituztela. Orduan haurra zen bertsolariak galdetu zien: “Zer uste duzue gutaz?”. Aljerren aurretik dudak ez baziren gutxi, gaur ez direlako gutxiago. Eta urruneko deserititik aberria irensten duen militanteak ozen esan, ez direla denetan ados egon, baina herritarrek erabaki dutela eta jende jakintsuak hala gomendatu, militanteek obeditu behar diotela herriari, zatiketa ekidin eta prozesua aurrera atera behar dela. Entzule eduki zuen bigarren kartzelaldiarekin aurrekoa gehituta 35 urtez goiti metatu dituen aitona askatu berria, gazteek eslogan gisa dioten *Aurrera bolieren* asmatzaileari aurrez aurre entzuten ziona, Francorekin bakean epel bizi zeino borrokan hasia. Estatuko espetxe kriminalean 13 urteko zigorra amaitzea lortu ez duen Arkaitz Bellon gaztearen izpiritua ere ibili zen Beltzenian. Eta beste preso bat, ia 30 urtez espetxean egona frantsesek estraditaturik, bai, euskal gatazkari irtenbidea bilatzen saiatzea agindu ostean gerra zikina baimendu zuen Mitterrand haren biktimak. Gero agur beroa egin zion orduan defenditu zuen abokatuari, han baitzen hau ere, berak defenditu batzuek Aljerreko negoziaketen porrotaren ostean traidoretzat jarri zuten arren, orduko periodikoaren lehen orrian, betiko abokatuak ere Beltzenian egon nahi zuen. Aparatuko politikariak azken prediku luzea amaitzean *Eusko Gudariak* abesteari ekin zionean, aurrean jarraitu ziotenen artean zegoen IK-ko militantea aulki gorpildunean, gehiegi axola izan gabe 1984an bezala 2014an aparatuetako politikariak prediku luzeetan galtzen direla. Eta zegoen aspaldi ezagutzen duzun emakume hura, bai, 1977an mutil-laguna burkidearekin batera guardia zibilek hil zioten hura. Mintzatu zen Hendaiaiko auzapeza, bake prozesua blokeatzeko arriskuan daukagula, eta orain argia ikusten hasi garen garaiotan, denok egin behar dugula ahalegina, eta ez berak eta ez Hendaiaiko herriak ez dituztela ahanzten zerbitzu sekretuek hildakoak. Han zegoen Aljerrez geroztik borroka armatuak aterabiderik ez duela uste zuena, oraindik herria oldartzea posible zela sinetsi zuenaren alboan. Eta asko gehiago jende ibili zen Beltzenian, ekitaldia kontrolatzen, testuak eta afiak banatzen, eta ostatuan pintxo goxoak eskaintzen. Elkarrekin ospatzeko gure ondoan edo urrun samar urte luzeotan besterentzat dena eman dutenen eskuzabaltasuna, pisuen jabe egin eta zahartzaroko erretretarako kotizazioak pilatzea ahazturik. ■



IRITZIAREN LEIHOA

BERTSO BERRIAK

Miren
Amuriza Plaza



Doinua: Izarren hautsa.



XDZ

Palestinari

Kaixo laguna, zer moduz zaude?
Baretu al zaizu dar-darra?
Zer moduz dago hormatzar horrek
estutzen dizun bularra?
Inpunitatez zu miaztera
gaur zenbat aldiz sartu ote da
armada israeldarra?
Lehenengo hura izan genuen
bisita labor samarra,
baina ezin dut burutik kendu
orain zure deia darra.
Mundu borobil baten ertzean,
zeu zarelako zure etxean,
gaur kea, bihar sugarra,
preso dagoen bakarra.

Eguneroko bizimodua
ere erresistentzia da:
check point batetik pasa ondoren
joatea eskolara,
horman biltzea jende gaztea
ta lehio handi bat marraztea,
esna pasatzea gaba,
ez kikiltzea sumatu arren
zure atzetik Mossad-a,
ta pentsatzea bidean dela
hirugarren Intifada...
Munduak ez du ikusi gura,
baina ez da inoiz amaitu guda,
eta zu han jaio zara;
gatazka baten alaba.

Negar zotinka agurtu ginen,
hura zen egonezina!
Eta eskari bat egin zenigun
erakutsiz zure grina:
“Israeldarrei egin boikota
nire esperantza hortxe dago ta!”
beteko dugu jakina.
Nahiz eta zure eguneroko
egoera den gordina,
hitz bitan zara guztiz txunditu
ninduen herri sorgina.
Hebron, Jeriko, Gaza, Ramalah,
aske izango dira, *inshala!*
Indar bilakatu mina,
ta eutsi gogor Palestina! ■